

Common Mental Health Disorders in Military Forces: A Systematic Review

Mohsen Saffari^{1,2}, Hormoz Sanaeinasab^{1,2}, Hojat Rashidi-jahan³, Amir H. Pakpour^{4,*}

¹Professor, Health Research Center, Life style Institute, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

²Department of Health Education and Promotion, Faculty of Health, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

³Assistant Professor, Health Research Center, Life style Institute, Baqiyatallah University of Medical, Sciences, Tehran, Iran.

⁴Professor, Research Institute for Prevention of Non-Communicable Diseases, Social Determinants of Health Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran.

Received: 28 October 2020 Accepted: 26 January 2021

Abstract

Background and Aim: One of the most important problems that may threat military forces health is mental disorders. The present study aimed to assess surveys regarding common mental health disorders in military forces and evaluate its prevalence and extent in Iran as well as entire world.

Methods: Using a systematic review design a number of databases in English and Persian language including PubMed, Web of Science and SID were sought from January 2010 to September 2020 and two independent researchers evaluated the studies based on inclusion criteria to select proper ones. Related keywords provided by MeSH database were used to find suitable surveys. Finally, PRISMA checklist was applied to write systematic review.

Results: Overall, 265 articles from both English and Persian databases were found and after removing duplicated cases and screening, 43 full-text articles were examined in term of inclusion criteria conducive to finally 12 articles for final analysis (8 cases in English and 4 cases in Persian). In general, more than 90% of samples were male and their mean age was 29.8 ± 5.2 . Depressive disorder with 13.3% pooled prevalence was the most prevalent mental health problem and disorders such as anxiety and PTSD placed after that. While the most prevalent disorder in studies conducted in other countries was depression (pooled prevalence of 13%), in Iran the most prevalent mental health disorder found to be anxiety with 18.5% pooled prevalence.

Conclusion: Disorders such as depression and anxiety are prevalent mental health problems amid military forces. So, applying needed measures to prevent and control such problems especially among active military personnel is necessary. Next studies may target categorizing mental health disorders based on factors such as type of military service, deployment status and military rank.

Keywords: Mental health, Military personnel, Depression, Anxiety, Stress

*Corresponding author: Amir H. Pakpour , Email: Pakpour_Amir@yahoo.com

اختلالات شایع سلامت روان در نیروهای نظامی: یک مرور سیستماتیک

محسن صفاری¹، هرمز سنایی نسب²، حجت رشیدی جهان³، امیر پاکپور حاجی آقا^{4*}

¹ محسن صفاری، استاد، مرکز تحقیقات بهداشت نظامی، انستیتو سبک زندگی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران. گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران.
² هرمز سنایی نسب، استاد، مرکز تحقیقات بهداشت نظامی، انستیتو سبک زندگی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران. گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران.
³ حجت رشیدی جهان، استادیار، مرکز تحقیقات بهداشت نظامی، انستیتو سبک زندگی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران. گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران.
⁴ امیر پاکپور حاجی آقا (نویسنده مسئول)، استاد، انستیتو تحقیقات پیشگیری از بیماری های غیر واگیر، مرکز تحقیقات مطالعات اجتماعی سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: یکی از انواع مسایلی که می تواند سلامت نیروهای نظامی را بطور جدی تهدید نماید اختلالات روانی می باشد. مطالعه حاضر قصد دارد با بررسی مطالعات انجام شده در زمینه اختلالات شایع سلامت روان در نیروهای نظامی به ارزیابی میزان شیوع و گسترده‌گی آنها در ایران و جهان بپردازد.

روش‌ها: در این با استفاده از روش مرور سیستماتیک پایگاه‌های اطلاعات علمی لاتین و فارسی از قبیل PubMed، Web of Science و SID در بازه زمانی اول ژانویه 2010 تا اول سپتامبر 2020 مورد بررسی قرار گرفته و دو نفر از نویسندگان به ارزیابی مستقل مقالات با متن کامل پرداخته و بر اساس معیارهای تعیین شده به انتخاب مقالات مرتبط اقدام نمودند. از کلید واژگان پرکاربرد مرتبط با سلامت روان در نیروهای نظامی موجود در پایگاه MeSH برای جستجوی مقالات مورد نظر استفاده گردید. در نهایت از چک لیست PRISMA برای تدوین مرور سیستماتیک استفاده گردید.

یافته‌ها: تعداد 265 مقاله از پایگاه‌های مختلف انگلیسی و فارسی زبان بدست آمد که پس از حذف موارد تکراری و انجام غربالگری 43 مقاله با متن کامل از نظر معیارهای ورود بررسی شدند و در نهایت 12 مقاله شامل 8 مقاله انگلیسی و 4 مقاله فارسی مورد تحلیل قرار گرفتند. بطور کلی بیش از 90 درصد نمونه ها را مردان تشکیل می دادند و میانگین سنی آنها $29/8 \pm 5/2$ سال بود. اختلال افسردگی با شیوع خام 13/3 درصد شایعترین اختلال شناخته شد و بعد از آن به ترتیب اختلالات مربوط به اضطراب و استرس پس از سانحه قرار داشتند. در حالی که شایعترین اختلال در مطالعات خارجی مربوط به افسردگی بود (13 درصد) در مطالعات داخلی شایعترین اختلال مربوط به اضطراب با شیوع نسبی 18/5 درصد ملاحظه گردید.

نتیجه‌گیری: اختلالات مربوط به افسردگی و اضطراب از جمله اختلالات شایع سلامت روان در نیروهای نظامی محسوب می شود و لذا لازم است اقدامات لازم جهت پیشگیری و کنترل این نوع بیماری ها به ویژه در بین نیروهای نظامی رزمی صورت پذیرد. مطالعات آتی می توانند با هدف طبقه بندی اختلالات سلامت روان بر اساس عواملی نظیر نوع خدمات نظامی، محل استقرار نیروها و رتبه نظامی افراد صورت گیرند.

کلیدواژه‌ها: سلامت روان، پرسنل نظامی، افسردگی، اضطراب، استرس

* نویسنده مسئول: امیر پاکپور حاجی آقا. پست الکترونیک: Pakpour_Amir@yahoo.com

دریافت مقاله: 1399/09/07 پذیرش مقاله: 1399/11/07

مقدمه

اختلالات روانشناختی یکی از مسایل اصلی مربوط به سلامت همگانی محسوب می گردند و متأسفانه میزان بروز و شیوع آنها در بسیاری از نقاط جهان رو به افزایش است. نتایج یک تحقیق در ایالات متحده نشان می دهد شیوع یک ساله اختلالات روانشناختی در میان جمعیت بزرگسال حدود 26 درصد می باشد و حدود 8 درصد از این افراد دچار اختلالات شدید روانشناختی برآورد گردیدند [1]. اختلالات روانشناختی مسئول نزدیک به 11 درصد بار بیماری ها در سال 1990 شناخته شدند و مشخص شده است که این اختلالات همردیف بیماری های نظیر بیماری قلبی عروقی و بیماری های تنفسی می توانند موجب آسیب به سلامت عمومی گردند [2]. بر اساس پیش بینی سازمان جهانی بهداشت تا سال 2025 اختلالات مربوط به سلامت روان حدود 18 درصد از بار جهانی بیماری ها را به خود اختصاص خواهد داد حال آنکه این مقدار در اوایل قرن بیست و یکم حدود 12 درصد برآورد گردیده است [3]. این گزارش نشان می دهد که شرایط و عواملی همچون فقر، جنسیت، سن، بیماری جسمی شدید، خانواده و محیط اجتماعی، حوادث و بلایا و شغل افراد می توانند عوامل تعیین کننده ای در زمینه ابتلا یا عدم ابتلا به اختلالات روانشناختی در نظر گرفته شوند [4].

سلامت روان نیروهای نظامی بر اثربخشی شغلی آنها تاثیر مستقیم دارد و تحقیقات نشان می دهد که سلامت روان یکی از عوامل مهم در بقای شغلی و بهره وری نیروهای نظامی محسوب می گردد [5]. عوامل زیادی همچون استقرار طولانی مدت در محیط های نظامی، آماده باش برای انجام عملیات و دوری از خانه و خانواده می تواند خطر بروز تنش های روانشناختی و آسیبهای سلامت روان را در نیروهای نظامی افزایش دهد [6]. بطور کلی نظامی گری می تواند همچون سایر خدمات اورژانسی به عنوان یک شغل پر استرس تلقی گردد. با این حال برخلاف سایر مشاغل که ممکن است در آنها خطر رویدادهای تنش زا را بتوان با رویدادهای تنش زای روزمره مقایسه نمود، امکان مقایسه فراوانی و شدت رویدادهای تنش زای تجربه شده توسط نیروهای نظامی با رویدادهای معمول استرس زا مقدر نمی باشد زیرا دارای شرایط و عوامل تاثیرگذار زیادی هستند که در محیط های عادی قابل جستجو و همسان سازی نیستند [7، 8]. در حقیقت زندگی نیروهای نظامی مستلزم صرف زمان زیادی دور از خانواده، دوستان و بستگان می باشد که امکان دریافت حمایت و کمک را از جانب آنها در طول دوره دوری امکانپذیر نمی سازد [9].

اختلالات روانی دارای ارتباط مستقیم با ناتوانی و حتی مرگ در بسیاری از اقسام جامعه از جمله نیروهای نظامی شناخته شده اند و بنابراین شناخت این اختلالات و افرادی که در معرض خطر آنها هستند برای اطلاع رسانی کافی به تصمیم گیران و برنامه ریزی لازم جهت شناسایی استراتژی های مقابله ای حائز اهمیت

می باشد [10]. مطالعات متعددی نشان می دهند که اختلالاتی نظیر استرس پس از سانحه (PTSD)، اختلالات افسردگی عمده، سوء استفاده از الکل، داروهای مخدر و روان گردان و اقدام به خودکشی از جمله مشکلات شایع مربوط به سلامت روان در میان نیروهای نظامی در سطح جهان به شمار می روند [11، 12]. با این حال هنوز ابهاماتی در این زمینه وجود دارد که آیا می توان نیروهای نظامی را به عنوان یک جمعیت در معرض خطر بالا نسبت به مردم عادی جامعه تلقی نمود یا خیر. در همین راستا اگرچه این موضوع اثبات شده است که عوامل تنش زای مرتبط با خدمات نظامی دارای ارتباط معناداری با افزایش خطر ابتلا به اختلالات روانی شناخته شده اند لیکن داشتن معیارهای صحیح جهت انتخاب صحیح افراد و حفظ سلامت نیروهای نظامی می تواند عامل مهمی در انتخاب افراد واجد شرایط خدمت در چنین محیط هایی باشد [6].

تحقیقات نشان می دهند فارغ از نقش تشدید کننده ای که شرکت در عملیاتهای نظامی می تواند در بروز اختلالات سلامت روان در نیروهای نظامی داشته باشد شیوع این نوع اختلالات در اکثر کشورهای در دنیا در نیروهای نظامی نسبت به سایر اقشار جامعه بالاتر بوده و این گروه در معرض خطر بیشتری برای ابتلا به اختلالات روانشناختی در حین خدمت و حتی پس از بازنشستگی هستند. بطور مثال نتایج یک مطالعه نشان داد که شیوع اختلال استرس پس از سانحه در طول زندگی افراد نظامی مشغول فعالیت در ایالات متحده، حدود 2 تا 4 برابر بیشتر از میزان شیوع این اختلالات در جمعیت عادی می باشد [13]. همچنین نتایج چندین مطالعه تایید می نماید که حتی قرار گرفتن در معرض عوامل تنش زای خفیف همچون دوری از خانواده می تواند موجب افزایش خطر ابتلای افراد نشانگان مرتبط با اختلال سلامت روان در نظامیان گردد [14، 15]. نتایج مطالعه ای در ایالات متحده نشان داد که حدود 19 درصد از سربازان اعزام شده به جنگ عراق و 11 درصد از آنها ای که به جنگ افغانستان اعزام شده بودند دارای نشانه های هشداردهنده ای در زمینه ابتلا به اختلالات سلامت روان بوده اند [16]. به همین ترتیب بررسی سربازان انگلیسی اعزام شده به این دو جنگ نیز نشان داد که اختلال روانشناختی در حدود 21 درصد سربازان پس از اعزام به عراق و 17 درصد آنها پس از اعزام به افغانستان قابل مشاهده است [17].

ارزیابی احتمال وقوع هر نوع بیماری دارای یک اهمیت ذاتی در مقوله پیشگیری است زیرا هر نوع بیماری را که بتوان قبل از وقوع علائم و نشانه ها آن را پیش بینی نمود می تواند کمک شایانی به کنترل شیوع آن بیماری در گروه و جمعیت هدف نماید. بنابراین شناخت بیماری های رایج در بین نیروهای نظامی و بررسی احتمال وقوع آنها از طریق بررسی اسناد و گزارش های موجود به نوعی می تواند نقش غربالگری را برای این نوع بیماری

که مربوط به افراد بازنستسته نظامی بودند نیز از دایره بررسی خارج شدند. مقالات مربوط به گروه‌های خاص نظامی مثلا پرستاران یا پزشکان نظامی و یا افرادی که به اختلالات شناخته شده دیگر مبتلا بودند نیز مورد بررسی قرار نگرفتند و فقط مقالاتی که به بررسی کادر نظامی آماده اعزام به عملیات یا در حالت ذخیره بودند به مطالعه وارد گردیدند.

دو نفر از نویسندگان بطور مستقل به غربالگری مقالات و استخراج اطلاعات از آنها پرداختند و در نهایت 12 مقاله شامل 8 مقاله انگلیسی و 4 مقاله فارسی به ارزیابی نهایی وارد شدند (نمودار نحوه انتخاب مقالات در شکل شماره 1 نشان داده شده است). اطلاعاتی همچون نام نویسندگان، سال انتشار، محل انجام مطالعه، میانگین سنی شرکت کنندگان، میزان شیوع اختلالات شایع سلامت روان و نوع آنها، ابزارهای ارزیابی و حجم نمونه از مقالات واجد شرایط جمع آوری گردید. هر نوع اختلاف نظر بین ارزیابها از طریق بحث و رسیدن به اجماع حل و فصل گردید.

نتایج

بطور کلی 12 مقاله واجد معیارهای ورود بودند و در تحلیل کمی و کیفی مورد استفاده قرار گرفتند. از این مقالات 8 مقاله مربوط به سایر کشورها و 4 مقاله مربوط به ایران بودند. از بین مقالات مربوط به ایران یک مقاله به زبان انگلیسی و بقیه به زبان فارسی منتشر شده بودند. جمع کل افراد مورد بررسی در مطالعه حاضر 60051 نفر بودند که 56865 نفر آنها مربوط به مطالعات خارجی و مابقی مربوط به مطالعات انجام شده در ایران بودند. از میان مطالعاتی که مربوط به خارج از کشور بودند حدود 87 درصد نمونه‌ها را مردان تشکیل می دادند حال آنکه در مطالعات ایرانی صرفا نمونه‌ها از بین مردان انتخاب شده بودند. میانگین سنی شرکت کنندگان در مطالعات خارجی (مواردی که گزارش کرده بودند) 31/1 با انحراف معیار 5/9 بود. این میانگین در بین نمونه‌های ایرانی $28/6 \pm 4/6$ بود. محل انجام مطالعات خارجی عمدتا مربوط به قاره آمریکا و کشورهای اروپایی بودند.

نتایج حاصل از بررسی شیوع اختلالات روانی در بین نیروهای نظامی نشان داد که اختلالاتی همچون افسردگی، اضطراب، استرس و نوع خاص آن یعنی استرس پس از سانحه به ترتیب بالاترین میزان شیوع را در بین نیروهای نظامی داشتند. افسردگی با شیوع خام 13/3 شایعترین اختلال و اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) با میانگین خام 5/9 از شیوع پایبندی نسبت به سایر اختلالات مورد بررسی شناخته شد. تفکیک اختلالات در قالب اختلالات گزارش شده در مطالعات خارجی و اختلالات گزارش شده در مطالعات داخلی نشان داد که افسردگی با حدود 13 درصد شیوع خام شایعترین اختلال در نیروهای نظامی خارجی می باشد ولی در نیروهای نظامی ایران مشکل اضطراب با شیوع نسبی 18/5 درصد شایعترین اختلال در نیروهای نظامی داخل کشور محسوب می گردد و اختلال

ها ایفا نماید و کمک کند تا با برنامه ریزی صحیح ضمن اطلاع از وضعیت جاری از میزان بروز واقعی آن اختلالات در آینده جلوگیری شود. متأسفانه علی رغم اهمیت این موضوع به ویژه در زمینه سلامت روان نیروهای نظامی تا کنون مطالعات مروری محدودی در رابطه با اختلالات شایع روانشناختی در نیروهای نظامی انجام شده است و مطالعه حاضر قصد دارد با بررسی تحقیقات انجام شده در این زمینه در سطح جهان و ایران به شکل گیری یک نمای کلی از این اختلالات در نیروهای نظامی کمک نموده و زمینه را برای اقدامات پیشگیرانه در جهت کنترل و مدیریت هرچه موثر تر این نوع بیماری‌ها فراهم نماید.

روش‌ها

یک مرور نظام مند در پایگاه‌های الکترونیک لاتین نظیر PubMed، Scopus، Web of Sciences، و Google Scholar و همچنین پایگاه‌های الکترونیک داخلی به زبان فارسی نظیر Magiran، SID، و IDML در شهریورماه 1399 صورت گرفت و کلیه مقالات اورجینال و مروری با موضوع اختلالات سلامت روان در نیروهای نظامی مورد بررسی قرار گرفتند. دامنه زمانی جستجو برای 10 سال اخیر یعنی از ژانویه 2010 تا سپتامبر 2020 (دی ماه 1389 تا شهریور ماه 1399 شمسی) تنظیم گردید. برای جستجوی مقالات لاتین از کلید واژگان موجود در پایگاه MeSH همچون "Military"، "Army"، "Mental Health"، "Police"، "Mental Disorders"، "Prevalence"، "Epidemiology" و "Disorders" و برای جستجوی مقالات فارسی از معادل فارسی آنها و واژگانی همچون نظامی، ارتش، نیروی انتظامی، پلیس، سلامت روان، اختلالات روانی، اپیدمیولوژی و شیوع استفاده گردید. واژگان مذکور در فیلدهای جستجوی مربوط به لغات کلیدی، عنوان مقاله و چکیده مقاله با استفاده از عملگرهای بولین And و Or مورد جستجو قرار گرفتند. در مجموع تعداد 235 مقاله انگلیسی و 28 مقاله فارسی از طریق جستجوی اولیه بدست آمد که حدود 78 مورد آن مروری و بقیه مقاله اصیل بودند از مقالات مروری برای یافتن مقالات اصیل نیز استفاده گردید. مقالات مروری، موردی و آنهایی که به انجام مداخلات بالینی در زمینه سلامت روان پرداخته بودند و همچنین مقالاتی که اختلالات نادر در حوزه سلامت روان نیروهای نظامی را مورد ارزیابی قرار داده بودند حذف گردیدند. یکی از معیارهای ورود بررسی اختلالات شایع روانشناختی نظیر استرس، اضطراب و افسردگی در نیروهای نظامی بود. همچنین مقالاتی که به بررسی سوء مصرف مواد یا الکل در نیروهای نظامی و عوارض روانی وابسته به آنها پرداخته بودند نیز حذف گردیدند. مقالاتی که فاقد اطلاعات مورد نظر بوده یا حجم نمونه کمتر از 100 نفر داشتند نیز حذف گردیدند. صرفا مقالاتی که به بررسی وضعیت سلامت روان در نیروهای نظامی شاغل به کار پرداخته بودند در نظر گرفته شدند و مواردی

افسردگی با میانگین 13/8 در رتبه دوم قرار دارد. در حالی که در مطالعات خارجی از ابزارهای مختلفی برای سنجش اختلالات روانی در نیروهای نظامی استفاده شده بود رایجترین ابزار برای سنجش اختلالات روانی در داخل کشور چک لیست ارزیابی نشانه‌های روانی (SCL-90) بود.

بحث

مطالعه حاضر با هدف بررسی اختلالات شایع سلامت روان نظیر اضطراب، افسردگی، استرس و اختلال استرس پس از سانحه در بین نیروهای نظامی در دنیا و ایران انجام شد. نتایج نشان داد که شایعترین اختلالات بطور کلی شامل افسردگی و اضطراب می باشد ولیکن میزان شیوع این اختلالات در جهان و ایران متفاوت بود. در جهان افسردگی به عنوان شایعترین اختلال روانشناختی شناخته شد حال آنکه در ایران شیوع اختلال افسردگی در رتبه دوم و بعد از اختلال اضطراب قرار داشت. از میان اختلالات مورد بررسی اختلال استرس پس از سانحه دارای شیوع پایبندی بود. اکثر نیروهای نظامی مورد مطالعه در کشورهای دیگر دنیا را مردان تشکیل می دادند ولی مطالعات انجام شده در ایران صرفاً بر روی مردان انجام شده بود.

تاکنون مطالعات مروری چندانی در زمینه شیوع اختلالات روانی در نیروهای نظامی انجام نشده است ولیکن معدود مطالعات انجام شده که غالباً روی کهنه سربازها و نیروهای بازنشسته صورت گرفته بیانگر شیوع بالای این نوع اختلالات در نیروهای نظامی می باشد. بطور مثال در مطالعه ای که در سال 2018 توسط ویلیامسون و همکاران بر روی افراد بازنشسته نظامی انجام شد نتایج نشان داد که حدود 13/4 درصد از شرکت کنندگان دچار افسردگی، حدود 9 درصد دچار اختلالات اضطرابی و 8/4 درصد هم دچار اختلال استرس پس از سانحه بودند که این نتایج با نتایج حاصل از مطالعه حاضر نیز همخوانی دارد [18]. البته لازم به ذکر است در مطالعه مذکور گروه هدف افراد بازنشسته و نسبتاً سالمند بودند که قاعدتاً افزایش سن نیز خود می تواند یکی از عوامل تشدید اختلالات روانی در بین افراد باشد و بنابراین مقایسه نتایج مطالعه حاضر با مطالعه فوق الذکر ممکن است چندان قابل توجهی نباشد. با این حال افراد مورد بررسی در مطالعه ویلیامسون و همکاران از نظر اختلالات دیگری نظیر سوء مصرف مواد، اعتیاد به الکل، اسکیزوفرنی، اختلال دوقطبی و دمانس نیز مورد ارزیابی قرار گرفتند که طیف شیوع این اختلالات نیز بین 4 تا 11 درصد برآورد گردید.

مطالعه مروری دیگری توسط استیولینک و همکاران در سال 2015 جهت بررسی شیوع اختلالات سلامت روان در نیروهای نظامی دچار نقص فیزیکی صورت گرفت. در این مطالعه که به ارزیابی منابع موجود از بدو تاسیس پایگاههای اطلاعاتی نظیر مدلاین و انسیتو اطلاعات علمی تا سال 2014 پرداخته بود در نهایت 17 مطالعه وارد مرحله ارزیابی نهایی گردیدند و نتایج نشان

داد که اختلالاتی نظیر اضطراب با دامنه 16 تا 35 درصد، استرس با دامنه 13 تا 36 درصد و افسردگی با دامنه 10 تا 46 درصد در زمره مهمترین مشکلات مربوط به سلامت روان در نیروهای نظامی دچار نقص عضو یا آسیب فیزیکی به شمار می رود [19]. البته با توجه به اینکه در این مطالعه صرفاً افراد دچار آسیب فیزیکی مورد ارزیابی قرار گرفته اند بنابراین می توان انتظار داشت که نتایج حاصل بیانگر شیوع بالاتری از مشکلات سلامت روان در بین این افراد باشد و این مسئله که ابتلا به هر نوع نقص فیزیکی می تواند اختلالات سلامت روان را در افراد تشدید نماید در مطالعات مختلف به اثبات رسیده است [20].

رامچاند و همکاران در مطالعه ای مروری به ارزیابی شیوع اختلالات روانی و به ویژه اختلال استرس پس از سانحه در نیروهای نظامی بین المللی که در عراق و افغانستان مستقر بودند پرداختند و کلیه مستندات موجود از سال 2009 تا 2014 را از طریق پایگاههای اطلاعاتی مورد بررسی قرار دادند. نتایج مطالعه آنها نشان داد که بسته به نوع مأموریت و وظایف نیروهای نظامی میزان اختلالات روانی در آنها متغیر می باشد. بطور مثال میزان شیوع اختلال استرس پس از سانحه از حدود صفر در گروهی از پزشکان نظامی هلندی که در افغانستان مستقر بودند تا حدود 48 درصد در بین نمونه ای از سربازان گارد ملی آمریکا متغیر بود. به همین ترتیب میزان افسردگی نیز از حدود 4 تا 45 درصد در بین گروههای نظامی مختلف متفاوت بود [6]. اگرچه در مطالعه حاضر امکان دسته بندی افراد نظامی به لحاظ نوع شغل آنها مقدور نبود و صرفاً همه نیروهای نظامی فعال و عملیاتی که فعالیت غیر اداری داشتند وارد مطالعه گردیدند لیکن یافته های مطالعه فوق الذکر نشان می دهد چنانچه این امکان فراهم می گردید نسبت شیوع این اختلالات در نیروهای نظامی که فعالیت غیرعملیاتی یا غیر جنگی داشتند می توانست به مراتب کمتر از سایرین باشد.

اگرچه در مطالعه حاضر اقدام به مقایسه میزانهای شیوع بدست آمده با جمعیت عادی صورت نگرفت ولی با نگاهی ساده به مطالعات مروری که به بررسی میزان شیوع این اختلالات در جامعه و بین مردم عادی پرداخته اند می توان به این نکته پی برد که میزان شیوع اختلالات روانی شایع نظیر استرس، افسردگی و اضطراب می تواند به مراتب بالاتر از عموم جامعه باشد. گودوین و همکاران در مطالعه ای به بررسی این موضوع پرداختند و با مقایسه اطلاعات حاصل از زمینه یابی های بهداشتی انجام شده در جمعیت عادی کشور انگلستان بین سالهای 2003 تا 2008 و اطلاعات مربوط به نیروهای نظامی در سالهای 2004 تا 2009 دریافتند که نسبت شانس ابتلا به اختلالات شایع روانی در نیروهای نظامی انگلستان نسبت به جمعیت عادی بیشتر از دو برابر می باشد [21]. در مطالعه مروری که توسط بامیستر و هارتر با هدف بررسی شیوع اختلالات روانی در جمعیت عادی جامعه صورت گرفت مطالعاتی را که در کشورهای استرالیا، آلمان، هلند

نیروهای نظامی وجود داشته است را فراهم نماید. سومین محدودیت مطالعه حاضر به عدم طبقه بندی گروههای مختلف نظامی و بررسی شیوع اختلالات روانشناختی در گروههای مختلف جمعیت نظامی مربوط می گردد که دلیل آن عدم وجود اطلاعات کافی در مقالات مورد بررسی در زمینه گروههای مختلف مبتلا به این نوع اختلالات می باشد. بطور مثال اکثر مطالعات انجام شده در ایران صرفا به بررسی مردان از بین پرسنل نظامی می پردازند حال آنکه در حال حاضر زنان نیز بخشی از جمعیت نظامی کشور را تشکیل می دهند.

نتیجه گیری

مطالعه حاضر نشان داد که اختلالاتی نظیر افسردگی و اضطراب از جمله اختلالات شایع روانشناختی در میان نیروهای نظامی محسوب می گردند که البته میزان شیوع آنها در کشورمان با نسیتهای متفاوت از مطالعات بین المللی برآورد می گردد. از آنجایی که ابتلا به اختلالات روانشناختی می تواند بطور قابل توجهی توانایی های ذهنی و جسمی نیروهای نظامی را به ویژه در هنگام بروز حوادث و بحران های پیش بینی نشده کاهش دهد لذا لازم است تمهیدات مناسبی برای ارتقای سلامت روان نیروهای نظامی و به ویژه نیروهای آماده عملیات و رزمی که ممکن است در معرض خطر بیشتری از نظر ابتلا به این نوع اختلالات قرار داشته باشند اندیشیده شود.

تشکر و قدردانی: بدینوسیله لازم است از حمایت ها و زحمات مسئولین محترم انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) که موجبات انگیزش نویسندگان را در نگارش مقاله حاضر فراهم نمودند قدردانی گردد.

منابع

1. Baumeister, A.A., et al., Prevalence and incidence of severe mental illness in the United States: an historical overview. *Harv Rev Psychiatry*, 2012. 20(5): p. 247-58.
2. Murray, C.J. and A.D. Lopez, Alternative projections of mortality and disability by cause 1990-2020: Global Burden of Disease Study. *Lancet*, 1997. 349(9064): p. 1498-504.
3. Patten, S.B., The Global Burden of Disease 2010 update: keeping mental health in the spotlight. *Epidemiol Psychiatr Sci*, 2014. 23(3): p. 255-7.
4. Rose-Clarke, K., et al., Rethinking research on the social determinants of global mental

و آمریکا انجام شده بود را مورد بررسی قرار داد و متوجه شد که اختلال افسردگی در حدود 7 تا 12 درصد از مردم عادی و اختلالات اضطرابی در حدود 6 تا 18 درصد از آنها گزارش گردیده است [22]. با مقایسه نتایج این مطالعه با مطالعه حاضر می توان دریافت که لااقل میانگین این نوع اختلالات در جمعیت عادی از افراد نظامی کمتر می باشد. با این حال برخی از مطالعات مبتنی بر جمعیت در کشور ایران به ارزیابی شیوع این نوع اختلالات در برخی از قسمتهای ایران پرداخته اند که نتایج آنها حاکی از شیوع بالاتر اضطراب و افسردگی در بین جمعیت عادی می باشد. به عنوان نمونه در مطالعه ای که توسط نجفی پور و همکاران در سال 2016 در ساکنین مناطق جنوب شرقی ایران انجام شد بیش از 20 درصد شرکت کنندگان دچار اختلال اضطراب شدید و در مطالعه دیگری که در سال 2019 در همین منطقه انجام شد حدود 50 درصد از شرکت کنندگان دارای درجانی از افسردگی خفیف تا شدید بودند [23, 24]. با این حال نظر به اینکه این مطالعات صرفا در مناطق خاصی از کشور انجام شده اند که مشکلات بیشتری از نظر اجتماعی اقتصادی نسبت به سایر مناطق ممکن است داشته باشند شاید معیارهای مناسبی برای مقایسه با نتایج مطالعه حاضر محسوب نگردند.

مطالعه حاضر دارای محدودیت هایی است که در هنگام استناد به یافته ها باید آنها را مورد توجه قرار داد. اول اینکه این مطالعه صرفا به بررسی زمینه یابی هایی پرداخت که اختلالات شایع سلامت روان در نیروهای نظامی را گزارش نموده بودند بنابراین نمی تواند ملاک تصمیم گیری مناسبی برای همه انواع اختلالات روانشناختی باشد که ممکن است در بین نیروهای نظامی وجود داشته باشند. در ثانی مطالعات گنجانده شده در این مرور سیستماتیک مربوط به 10 سال اخیر می باشند حال آنکه ممکن است طیف اختلالات شایع سلامت روان در نیروهای نظامی در دهه اخیر تغییر کرده باشد و بنابراین ممکن است دورنمای مناسبی را برای اختلالاتی که در سالیان گذشته در

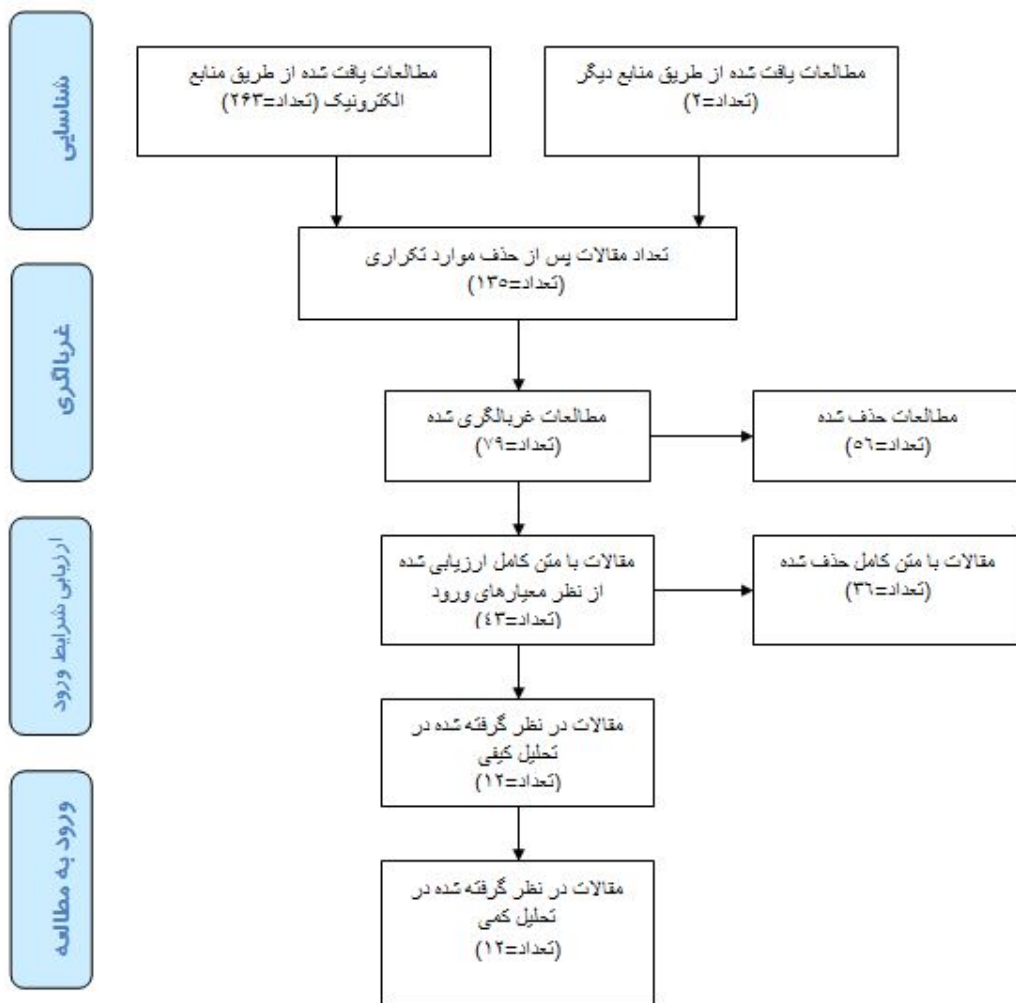
health. *Lancet Psychiatry*, 2020. 7(8): p. 659-662.

5. Heron, E.A., et al., Military mental health: the role of daily hassles while deployed. *J Nerv Ment Dis*, 2013. 201(12): p. 1035-9.
6. Ramchand, R., et al., Prevalence of, risk factors for, and consequences of posttraumatic stress disorder and other mental health problems in military populations deployed to Iraq and Afghanistan. *Curr Psychiatry Rep*, 2015. 17(5): p. 37.
7. Martins, L.C. and C.S. Lopes, Rank, job stress, psychological distress and physical activity among military personnel. *BMC Public Health*, 2013. 13: p. 716.

8. Pflanz, S.E. and A.D. Ogle, Job stress, depression, work performance, and perceptions of supervisors in military personnel. *Mil Med*, 2006. 171(9): p. 861-5.
9. Hourani, L.L., T.V. Williams, and A.M. Kress, Stress, mental health, and job performance among active duty military personnel: findings from the 2002 Department of Defense Health-Related Behaviors Survey. *Mil Med*, 2006. 171(9): p. 849-56.
10. Beliveau, P.J.H., D. Boulos, and M.A. Zamorski, Contribution of mental and physical disorders to disability in military personnel. *Occup Med (Lond)*, 2018. 68(5): p. 332-339.
11. Iversen, A.C., et al., The prevalence of common mental disorders and PTSD in the UK military: using data from a clinical interview-based study. *BMC Psychiatry*, 2009. 9: p. 68.
12. Perez Ade, M. and I.M. Bensenor, Tobacco and alcohol use, sexual behavior and common mental disorders among military students at the Police Academy, Sao Paulo, Brazil. A cross-sectional study. *Sao Paulo Med J*, 2015. 133(3): p. 235-44.
13. Castillo, R.C., et al., Pain, Depression, and PTSD Following Major Extremity Trauma Among United States Military Serving in Iraq and Afghanistan: Results from the METALS Study. *J Orthop Trauma*, 2020.
14. Rowan, A.B., et al., Military Mental Health Personnel Deployment Survey: A Secondary Analysis. *Mil Med*, 2020. 185(3-4): p. e340-e346.
15. Waitzkin, H., et al., Military Personnel Who Seek Health and Mental Health Services Outside the Military. *Mil Med*, 2018. 183(5-6): p. e232-e240.
16. Hoge, C.W., J.L. Auchterlonie, and C.S. Milliken, Mental health problems, use of mental health services, and attrition from military service after returning from deployment to Iraq or Afghanistan. *JAMA*, 2006. 295(9): p. 1023-32.
17. Fear, N.T., et al., What are the consequences of deployment to Iraq and Afghanistan on the mental health of the UK armed forces? A cohort study. *Lancet*, 2010. 375(9728): p. 1783-97.
18. Williamson, V., et al., Prevalence of Mental Health Disorders in Elderly U.S. Military Veterans: A Meta-Analysis and Systematic Review. *Am J Geriatr Psychiatry*, 2018. 26(5): p. 534-545.
19. Stevelink, S.A., et al., The prevalence of mental health disorders in (ex-)military personnel with a physical impairment: a systematic review. *Occup Environ Med*, 2015. 72(4): p. 243-51.
20. Tough, H., J. Siegrist, and C. Fekete, Social relationships, mental health and wellbeing in physical disability: a systematic review. *BMC Public Health*, 2017. 17(1): p. 414.
21. Goodwin, L., et al., Are common mental disorders more prevalent in the UK serving military compared to the general working population? *Psychol Med*, 2015. 45(9): p. 1881-91.
22. Baumeister, H. and M. Harter, Prevalence of mental disorders based on general population surveys. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*, 2007. 42(7): p. 537-46.
23. Najafipour, H., et al., Prevalence of anxiety and depression symptoms and their relationship with other coronary artery disease risk factors: A population-based study on 5900 residents in Southeast Iran. *Asian J Psychiatr*, 2016. 20: p. 55-60.
24. Mohammadi, T.M., et al., Anxiety, depression, and oral health: A population-based study in Southeast of Iran. *Dent Res J (Isfahan)*, 2019. 16(3): p. 139-144.
25. Lane, M.E., et al., Prevalence of perceived stress and mental health indicators among reserve-component and active-duty military personnel. *Am J Public Health*, 2012. 102(6): p. 1213-20.
26. Reijnen, A., et al., Prevalence of mental health symptoms in Dutch military personnel returning from deployment to Afghanistan: a 2-year longitudinal analysis. *Eur Psychiatry*, 2015. 30(2): p. 341-6.
27. Trautmann, S., et al., Prevalence and severity of mental disorders in military personnel: a standardised comparison with civilians. *Epidemiol Psychiatr Sci*, 2017. 26(2): p. 199-208.
28. Taillieu, T.L., et al., Risk Factors, Clinical Presentations, and Functional Impairments for Generalized Anxiety Disorder in Military Personnel and the General Population in Canada. *Can J Psychiatry*, 2018. 63(9): p. 610-619.
29. Harbertson, J., et al., Missed opportunity to screen and diagnose PTSD and depression among deploying shipboard US military personnel. *BJPsych Open*, 2016. 2(5): p. 314-317.
30. Woo, S.Y., et al., Support from superiors reduces depression in Republic of Korea military officers. *BMJ Mil Health*, 2020.
31. Harbertson, J., et al., Prevalence of PTSD and depression, and associated sexual risk factors, among male Rwanda Defense Forces

- military personnel. *Trop Med Int Health*, 2013. 18(8): p. 925-33.
32. Rahnejat AM, et al., Epidemiological Study of Psychological Disorders in One of the Ground units Military forces of Islamic Republic of Iran. *Military Psychology*, 2011. 2(6): p. 27-36.
33. Marzabadi E, Zaminnasab R, and Hashemizadeh SM, The prevalence of Psychological Disorders among Military Forces. *Military Psychology*, 2012. 3(10): p. 59-69.
34. Fouladi, J., E. Gharaei, and D. Khaksar Boldaji, The Relationship between Physical Activity and Mental Health of AJA's Military Staff. *Journal of Military Medicine*, 2020. 22(4): p. 63-71.
35. Rahmani, J., A. Milajerdi, and A. Dorosty-Motlagh, Association of the Alternative Healthy Eating Index (AHEI-2010) with depression, stress and anxiety among Iranian military personnel. *J R Army Med Corps*, 2018. 164(2): p. 87-91.

شکل شماره 1: نمودار نحوه انتخاب مقالات

شناسایی

غربالگری

ارزیابی شرایط ورود

ورود به مطالعه

جدول شماره 1: مشخصات مطالعات مورد بررسی در مرور سیستماتیک

ردیف	نویسندگان	سال انتشار	محل مطالعه	میانگین سنی	میزان شیوع اختلالات (%)	ابزارهای ارزیابی	حجم نمونه	جنسیت مذکر (%)
1	Lane et al.[25]	2012	امریکا	34/3±7/4	استرس (18/4)، افسردگی (18/8)، اضطراب (10/7)، PTSD (7/7)	PHQ، PCL-C، BDS	34488	82/5
2	Goodwin et al.[21]	2015	انگلیس	یافت نشد	افسردگی (13/9)، PTSD (6/5)	HSE، GHQ-12	6420	90/9
3	Reijnen et al.[26]	2015	هلند	28/2± 4/7	افسردگی (1/4)، اضطراب (1/4)، PTSD (6/7)	R SCL-90-SRIP	994	91
4	Trautmann et al.[27]	2016	آلمان	یافت نشد	اضطراب (12/1)، افسردگی (3/4)، PTSD (2/8)	DIA-X/M-CIDI	1439	یافت نشد
5	Taillieu et al.[28]	2018	کانادا	یافت نشد	اضطراب (12/1)	WHO-CIDI	8161	یافت نشد
6	Harbertson et al.[29]	2016	آمریکا	یافت نشد	افسردگی (22/2)، PTSD (7/3)	CES-D	2078	78
7	Woo et al.[30]	2019	کره جنوبی	یافت نشد	افسردگی (8/6)	BDI	2047	91/6
8	Harbertson et al.[31]	2013	رواندا	30/9± 5/6	افسردگی (22/5)، PTSD (4/2)	PCL-M، CES-D	1238	100
9	راه نجات و همکاران [32]	1390	ایران	یافت نشد	اضطراب (15/1)، افسردگی (14/9)	SCL-90-R	975	100
10	آزاد مرزآبادی و همکاران [33]	1391	ایران	33/1±7/7	اضطراب (15/3)، افسردگی (16/7)	SCL-90	1835	100
11	فولادی و همکاران [34]	1399	ایران	یافت نشد	اضطراب (16/6)، افسردگی (7/6)	BDI-II، CAQ	130	100
12	Rahmani et al.[35]	2018	ایران	24/2± 1/6	استرس (10/6)، افسردگی (15/9)، اضطراب (27/2)	DASS-21	246	100